

ALKU

Siirtolapuutarhoja alettiin rakentaa Helsingin kaupunkiin 1900-luvun alkuvuosikymmenistä lähtien **työväen** tarpeisiin: Ruskeasuo 1918, Kumpula 1924, Vallila 1932, Herttoniemi 1934, Tali 1936, Oulunkylä 1940, Marjaniemi 1946, Pakila 1948. Siirtolapuutarhapalstojen vuokraajiksi esitettiin työväestöä ja ”kaupungin vähäosaisia”. Kaupungin viheralueiden suunnittelussa työväki alettiin nähdä keskeiseksi viheralueiden käyttäjäryhmäksi. Uudessa puistoajattelussa terveydelliset ja sosiaaliset hyötyvaikutukset nähtiin tärkeiksi perusteluiksi.

Hyötypuutarhan osuus siirtolapuutarhapalstojen pinta-alasta oli merkittävä. Toisen maailmansodan vuosina palstoilta saatavien elintarvikkeiden merkitys oli ratkaisevan tärkeä, esimerkiksi vuoden 1944 lopussa siirtolapuutarhapalstaa jonotti Helsingissä seitsemänsataa perhettä. Siirtolapuutarhojen oltua alun perin **sosiaalilautakunnan** alaisuudessa ne siirrettiin 1931 kiinteistölautakunnan ja sen toimiston alaisuuteen. Kiinteistöviraston kansanpuisto-osasto, myöhemmin tonttiosasto ja metsä- ja maatalousosasto, vuokrasi siirtolapuutarhatontit **suoraan** viljelijöille. Vain Ruskeasuon siirtolapuutarhassa on ollut yhdistys välittäjänä.

UUSI HALLINTOMALLI

Helsingin kaupunginhallitus teki 4.10.1993 päätöksen ”kiinteän omaisuuden hoidolle asetetuista tuottotavoitteista” ja kaupungin yleisistä säästötavoitteista johtuen 1990-luvulla siirryttiin mm. siirtolapuutarhojen kohdalla uuteen hallintomalliin. Kaupunginhallituksen 22.5.1995 ja 14.8.1995 tekemiin päätöksiin perustuen kaikki Helsingin siirtolapuutarha-alueet siirtyivät yleisten töiden lautakunnan ja sen alaisen rakennusviraston viherosaston hallintaan 1.1.1996 lukien.

Kaupunki oli aikaisemmin tehnyt puutarhapalstojen vuokrasopimukset suoraan mökkien omistajien kanssa. Kaupunginvaltuusto vahvisti uudet vuokrasopimukset 23.10.1996, ja uuden hallintomallin mukaiset vuokrasopimukset tehtiin 30 vuodeksi (1.1.1997-31.12.2026) siten, että yleisten töiden lautakunta vuokraa kaavoihin sisältyvät siirtolapuutarha-alueet kokonaisuudessaan suoraan alueille perustetuille **yhdistyksille**.

Yhdistykset vuokraavat alueillaan olevat puutarhapalstat mökkien omistajille. Yhdistykset hoitavat alueen hallinnon ja valvovat palstojen rakentamista, sekä käyttö- ja hoito-ohjeiden noudattamista palstoilla. Yksittäiset vuokralaiset asioivat suoraan **yhdistysten** kanssa.

HELSINGIN SIIRTOLAPUUTARHOJEN YLEISET ALUEET

Kaupunginvaltuuston päätöksen 23.10.1996 mukaisesti siirtolapuutarhojen yleisten alueiden hoitovelvollisuus siirtyi aikaisemmasta käytännöstä poiketen yhdistyksille vuonna 1997. Yleisten

alueiden osalta kaupunki ei peri vuokraa. Myös kaupungin omistamat yleiset rakennukset ja tekniset laitteet luovutettiin yhdistysten hoitoon.

Helsingin siirtolapuutarhojen yleisten alueiden kohdalla on voimassa yleisen käytön periaate, eli yleiset alueet ovat kaikille avoimia viher- ja virkistysalueita, joilla on vapaa liikkumisoikeus aikana 1.5.-15.9 päivisin klo 7-21 (Vallilan siirtolapuutarhan asemakaavassa kellonaika muutettu: 9-21). Sen sijaan palstat ovat vuokralaisten yksityisaluetta.

Tiedot: Helsingin kaupungin hallintokeskuksen kirjaamo, kiinteistövirasto, rakennusvirasto, Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 1/2008 (Ulla-Maija Laurila: Vapaahetkien kuluksi).

VALLILAN SIIRTOLAPUUTARHA

Vallilan siirtolapuutarhayhdistystä ohjaa **yhdistyslaki**, Vallilan siirtolapuutarhayhdistys r.y.:n säännöt, jotka on hyväksytty 13.8.1985 ja **maanvuokralain** alainen maanvuokrasopimus, jonka yhdistys solmi Helsingin kaupungin kanssa 12.6.1997 ajaksi 1.1.1997-31.12.2026.

Kaiken toiminnan tarkoitus on oltava yhdistyksen **yhteisen tarkoituksen** toteuttamisen mukaista ja kaikessa toiminnassa on noudatettava lain edellyttämää jäsenten **yhdenvertaisuutta** (YhdL 1§, 33§ 2mom).

Vallilan siirtolapuutarhan asemakaava tuli voimaan 27.1.2012.

Yhdistys vuokraa siirtolapuutarha-alueen Helsingin kaupungilta ja vuokraa palstat eteenpäin yksittäisille palstavuokralaisille siirtolapuutarhatarkoituksiin erillisellä maanvuokrasopimuksella. Sen lisäksi yhdistys jakaa jokaiselle vuokralaiselle muun muassa seuraavat ohjeet:

- Yhdistyksen säännöt 22.3.2011.
- Siirtolapuutarha-alueen järjestyssäännöt.
- Rakennusvalvontaviraston hyväksymä Vallilan siirtolapuutarhan rakentamisohje.
- Vallilan siirtolapuutarhan rakentamisen järjestysohjeet.
- Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ohjeet jätevesien käsittelystä siirtolapuutarhamökeillä 15.5.2008.
- Helsingin kaupungin rakennusviraston ohje: Siirtolapuutarhojen yhteiset pelisäännöt 2008. Huomaa: Asemakaavassa on Vallilassa rajattu kulkuväylää vasten leikatun pensasaidan enimmäiskorkeudeksi **120 cm**, eikä 140 cm kuten näissä yleisissä ohjeissa!

Siirtolapuutarhayhdistyksen viljelijöitä kehoitetaan seuraamaan hallituksen jakamia ohjeita ja ilmoituksia myös alueen ilmoitustauluilta.

Palstojen kunto tarkistetaan vuosittain katselmuksilla.

VALLILAN SIIRTOLAPUUTARHA-ALUEEN YLLÄPITO

A. SOPIMUS YLEISTEN ALUEIDEN HOIDOSTA

Vallilan siirtolapuutarhayhdistys r.y. on vuonna 1997 solminut Rakennusviraston viherosaston kanssa ”sopimuksen siirtolapuutarhan yleisten alueiden hoidosta”. Sopimusaika on 1.1.1997-31.12.2026. **Sopimuksen mukaan** yhdistyksen tulee leikata yleiset nurmikot ja haravoida ne risuista ja lehdistä, hoitaa nurmikoiden tienpuoleiset reunat, leikkikentät , yleiset istutukset, sekä leikata pensasaidat. Tämän lisäksi Rakennusviraston ja yhdistyksen välinen ”siirtolapuutarha-alueen vuokrasopimus”, 12.6.1997, 10 § velvoittaa yhdistystä pitämään vuokra-alueella olevat rakennukset ja aluetta ympäröivän aidan hyvässä kunnossa.

Monet näistä tehtävistä edellyttävät erikoistaitoja, esim. putki-, rakennus-, korjaus- ja sähkötoihin. Yleisten alueiden nurmikkojen leikkaaminen traktorilla vaatii osaamista ja on sen lisäksi yhdelle vapaaehtoistyöntekijälle kohtuuttoman suuri urakka koko kesäksi. Alueella on runsaasti pensasaitoja ja tarvitaan useita vapaaehtoisia, jotka hallitsevat pensasaitojen leikkaamisen koneella. Alueen risuja ja romuja varten vuokratut siirtolavat vaativat koko päivän parin, kolmen henkilön uurastamisen. Kumpulanjoen reunojen istutukset ja museomökin viljelmät työllistävät koko kesän.

Kaikki edellä mainitut, kaupungin sopimuksen edellyttämät työt voidaan tehdä yhteistyövelvoitetoina, ylimääräisenä vapaaehtoistyönä tai palkkaamalla tehtäviin työntekijöitä.

B. SIIRTOLAPUUTARHA-ALUEEN MUUT TOIMINNAT

Yleisen **saunan** lämmittäminen, sekä WC:n ja suihkutilan **lämpimän veden** saanti vaativat kaasulämmittimen käytön hallitsemista, kaasupullojen vaihtoa ja hankintaa. Sen lisäksi sauna- ja WC-tilojen puhtaanapito, sekä saattaminen kesä- ja talvikuntoon vaativat työntekijöitä.

Myös **ekokäymälän** käyttö edellyttää, että löytyy vapaaehtoistyöntekijöitä: säilytysastian ”pyörittäminen” kesällä, tilojen puhtaanapito, WC-paperi. Syksyllä taas pitää lämpökomposti tyhjentää maakuoppaan sekä käymät tyhjentää lämpökompostiin.

Juhlia, kuten elojuhla, voidaan pitää mikäli löytyy vapaaehtoisia työntekijöitä: keittiöryhmä, arpajaisryhmä, ”hillot ja mehut”, muut luonnontuotteet, ohjelmaryhmä (suhteita myös ulkopuolisiin esiintyviin taiteilijoihin), kenttäpelit, järjestyksen valvojat, kirpputori, teltat ja kalustus, julisteet, äänentoisto ym. ym. Juhlilla voidaan kerätä varoja yhdistyksen muuhun toimintaan.

Myyjäiset voisivat tuoda yhdistykselle varoja. Tähän tarvittaisiin vapaaehtoista työpanosta.

VALLILAN SIIRTOLAPUUTARHAYHDISTYKSEN TOIMINNAN JATKUMINEN

Yhdistyksen toiminnalle ratkaisevaa on tällä hetkellä uusien henkilöiden innostaminen ja perehdyttäminen tehtäviin. Jokaiseen työtehtävään tulisi saada **työryhmä**, työuupumuksen välttämiseksi.

Mökkikohtainen yhteistyövelvollisuus on 10 tuntia. Vaihtoehtoisesti talkoovelvollisuuden voi vaihtaa talkoomaksuun 15 euroa/tunti (vuonna 2014).

Suoritettut **yhteistövelvoitetunnit** (10 tuntia/mökki) **eivät riitä koko siirtolapuutarha-alueen toimintojen ylläpitämiseksi**. Tarvitaan lisää vapaaehtoista osallistumista, jotta

- kaupungin sopimusehdot 1.1.1997-31.12.2026 yleisten alueiden hoidosta pystytään täyttämään.
- saunavuorot ja lämpimän veden saanti, WC ja biokäymälä voisivat jatkua.
- yhteiset juhlat, myyjäiset, tapahtumat voisivat lisätä yhteenkuuluvuutta alueella, luoda julkisuuskuvaa ja tuoda varoja yhdistyksen muulle toiminnalle.

Uusi vuokralainen on ensimmäisenä vuonna vapaa yhteistyövelvoitteista. Yli 70-vuotiaat ovat vapaita yhteistyövelvoitteista kun ovat olleet vähintään viisi vuotta jäseninä. Myöskään kunniajäsenillä ei ole yhteistyövelvollisuutta.

Talkoovastaava antaa lisätietoja yhteisistä tehtävistä.

HALLITUS